

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ОНЛАЙН-ТЕХНОЛОГІЙ НА СПРИЙНЯТТЯ ВІЗУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИКИ

У статті окреслено актуальні нині питання професійної підготовки студентів в умовах дистанційного навчання (електронного навчання). Показано можливості використання онлайн-технологій під час дистанційного навчання, наводяться приклади використання деяких онлайн-ресурсів, описано використання різних методів та прийомів.

Обґрунтовано, що в поєднанні з традиційними педагогічними методами в контексті дистанційного навчання важливі новітні методи електронного навчання. Вербальна і візуальна інформація разом полегшують подальше відновлення в пам'яті отриманої інформації. Такі методи цікаві та розвиваючі в умовах ефективною взаємодії викладачів і студентів та надійного, якісного Інтернет-зв'язку. Зауважено, що дистанційний освітній процес неможливий без готовності обох сторін до взаємодії на відстані. Розглянуто питання можливостей розвитку індивідуальних здібностей студентів, спонукання до розвитку вміння концентрувати увагу, підтримки і прагнення легко поновлювати в пам'яті прослуханий матеріал. Розкрито важливість використання інформаційних технологій для формування навичок використання онлайн-комунікацій майбутнього фахівця. З метою оптимізації навчального процесу наведено спробу практично перевірити сприймання студентами інформації у процесі використання онлайн-технологій.

З'ясовано, що сприйняття візуальної інформації на заняттях фізики, що здійснюється за допомогою використання інструментів комп'ютерної підтримки, робить викладений матеріал цікавішим і зрозумілішим. Візуальне подання матеріалу активізує логічне, критичне й образне мислення, сприяє кращому сприйманню інформації, розвитку фантазії, концентрації уваги, допомагає аналізувати, систематизувати, узагальнювати великий обсяг інформації. Пояснення навчального матеріалу за допомогою простих зображень зменшує терміни засвоєння матеріалу та дає змогу уникати перевантаження уваги. Візуальне мислення в майбутніх фахівців дає змогу здійснювати освітній процес відповідно до вимог сучасного інформаційного простору, набутти навички роботи з ним.

Ключові слова: візуальна інформація, сприйняття, освітній процес, фізика, логічне мислення, систематизація, порівняння, дистанційне навчання, онлайн-ресурси.

Скажи мені, і я забуду, покажи мені, і я запам'ятаю,
дай мені діяти самому, і я навчуся.
Давня китайська мудрість

Студентський вік найсприятливіший для формування багатьох психічних функцій і розвитку інтелектуальних можливостей. Саме в ці роки формується світогляд молодих людей, тому важливо, щоб інформація була якісною. Інформаційні технології дають змогу викладачеві якісно змінити методи і форми роботи, індивідуальні здібності студентів, спонукати кожного розвивати особистісні якості концентрувати увагу на формуванні пізнавальних здібностей, ефективній навчальній діяльності, підтримувати прагнення до самовдосконалення [1].

Вважається, що виховання і навчання мають максимально спиратися на індивідуальність. Оскільки за навчальне середовище взято ВНЗ, то ще одним фактором актуальності врахування індивідуальних особливостей є студент. Питання щодо врахування індивідуальних якостей особистості загалом і студентів зокрема стоїть одним із перших вирішуваних питань у структурі розвитку та навчання всебічно розвиненої й освіченої людини [2, с. 47]. Індивідуальність виражається в індивідуальних особливостях і відмінностях. До індивідуальних особливостей належать своєрідність відчуттів, сприйняття, мислення, пам'яті, уяви, особливості інтересів, нахилів, здібностей, темпераменту, характеру особистості. Індивідуальні особливості впливають на розвиток особистості, ними значною мірою зумовлено формування всіх якостей [3].

У світлі сучасних вимог суттєво змінюється функція, форма організації навчання у вищій школі. Застосування комп'ютерних технологій, наприклад, контролюючої та розрахунково-демонстраційної програм, побудування варіаційної кривої активізує пізнавальну діяльність, дає змогу індивідуалізувати процес навчання, економить навчальний час, крім того, студенти додатково набувають елементарних навичок роботи з електронно-обчислювальною технікою. Нестандартні уроки спонукують до творчості кожного студента. Поступове ускладнення задач дає змогу розкривати свої можливості, бачити результати діяльності і переконуватися у своїх силах, отже, й реалізувати себе [4].

Впровадження в навчальний процес інформаційних технологій супроводжується збільшенням обсягів самостійної роботи студентів, що потребує постійної підтримки навчального процесу з боку викладачів. Важлива роль належить консультаціям, які ускладнюються з погляду дидактичних цілей: вони зберігаються як самостійні форми організації навчального процесу і водночас є елементами інших форм навчальної діяльності [1]. З використанням інформаційних технологій можливості організації самостійної роботи студентів розширюються. Самостійна робота з дослідницькою і навчальною літературою на паперових носіях зберігається як важлива ланка самостійної роботи студентів загалом, але її основу тепер становить самостійна робота з навчальними програмами, тестуючими системами, інформаційними базами даних [1].

Окремими аспектами розвитку дистанційної освіти займалися українські та закордонні вчені О. Андреев, О. Густир, В. Либин-Левав, О. Радіус, В. Спіцин, Ч. Бісселл. Проблема впливу розвитку нових технологій на методи дистанційної освіти вивчалась В. Бедніною, І. Розіною, Е. Агасісом [5]. Психолого-педагогічні аспекти формування й розвитку візуального мислення глибоко досліджені вітчизняними і зарубіжними науковцями (О. Бабич, Д. Безуглий, О. Іванюта, Н. Манько, В. Моляко, О. Семеніхіна, С. Симоненко та інші). На актуальності й значущості скрайбінгу в професійній діяльності педагога наголошено в працях таких учених, як Л. Білоусова, В. Василюк, О. Демчук, Н. Житеньова, В. Редькіна, О. Ярмошук та інших [6].

Метою статті є визначення ролі візуальних зображень в онлайн-технологіях та у формуванні кращого сприйняття студентами навчального матеріалу під час дистанційного навчання фізики.

У роботах В. Осадчого, К. Осадчої [7] стверджується, що нині в процес професійного навчання активно пропонується впроваджувати візуалізацію знань, що має на меті використання візуального подання знань задля покращення їх засвоєння. Тоді як візуалізація інформації концентрується на використанні інструментів комп'ютерної підтримки, щоб вивести нові ідеї, візуалізація знань фокусується на передачі ідеї та створенні нового знання в групах. Прикладами візуальних форматів такого плану є ескізи, схеми, зображення, образи, інтерактивні візуалізації, візуалізації в розповідях тощо. Крім простої передачі фактів, візуалізація знань спрямована на подальшу передачу ідей, досвіду, відносин, цінностей, тенденцій, думок і прогнозів. Візуалізація знань допомагає подолати інформаційне перевантаження, створити точні формулювання й зрозуміти, яким способом найкраще рухатися до поставленої мети. Візуалізація розвиває критичне мислення, взаємозв'язок вербальної та візуальної інформації, допомагає легко відновлювати в пам'яті прослуханий матеріал [7]. На думку Д. Безуглого [8], основна мета візуалізації в навчанні – підтримка логічних операцій на всіх етапах навчальної діяльності, а найголовніше – у процесі виконання аналітичних дій (аналіз, синтез, порівняння, пошук зв'язків і відношень, систематизація, висновок). Студенти, конспектуючи теоретичний матеріал, як правило, використовують лінійний запис тексту із заголовками, списками, визначеннями. Записаний таким способом навчальний матеріал складно запам'ятати, в ньому важко виділити головне, внаслідок чого у студентів знижується пізнавальна активність, спостерігається неувважність, небажання засвоювати інформацію, що зрештою призводить до втрати інтересу до предмета вивчення [7].

У наш час через введення карантинних заходів працівники освіти зіткнулися з новим викликом – це дистанційне навчання. Електронне навчання (e-learning) суттєво відрізняється від звичних форм навчання та використовує нові методи. На зміну шкільній дошці та зошитам прийшли комп'ютери, планшети та мобільні телефони, і, звичайно, більша увага надається самостійному вивченню матеріалу. Поява нових технологій значною мірою змінила роботу вчителів і структуру навчального процесу. Поставили питання: які інструменти краще використовувати в процесі електронного навчання? Як рівень знань учнів не погіршуватиметься? Чи можна покращити роботу викладача, залучивши ресурси Інтернету? В інформаційному суспільстві Інтернет дає змогу навчатися незалежно від місця знаходження та у зручний час.

Вперше змога отримувати вищу освіту на відстані була реалізована в 1858 р. у Лондонському університеті, коли кандидатам зі всього світу, незалежно від того, де і яким чином вони здобували освіту, було дозволено складати іспити для отримання академічних ступенів бакалавра та магістра всіх спеціальностей (окрім медицини). З появою регулярного і доступного поштового зв'язку виникло «кореспондентське навчання». Учні поштою отримували навчальні матеріали, листувалися з педагогами, підтверджували рівень здобутої освіти у вигляді наукової роботи [5].

Вже у ХХ столітті доступність комп'ютерів та Інтернету суттєво полегшила спілкування. У наш час поширення «швидкого Інтернету» робить дистанційне навчання простим, швидким і зручним. З'явилася можливість отримувати зворотний зв'язок від будь-якого студента, де б він не знаходився без використання додаткових носіїв інформації, а з появою безпроводного Інтернету такі можливості ще більше зросли.

За способом одержання навчальної інформації розрізняють: синхронні, асинхронні та змішані навчальні системи. Синхронні системи припускають одночасну участь у процесі навчальних занять студентів і викладача (інтерактивне ТБ, аудіографіка, комп'ютерні телеконференції і т.д.). Асинхронні системи не вимагають одночасного зв'язку, студент сам вибирає час і план занять. До таких систем у дистанційній освіті належать курси на основі друкованих матеріалів, аудіо-/відеокасет, електронної пошти. Змішані системи – це системи, що використовують елементи як синхронних, так і асинхронних систем [9].

Візуальна подача інформації ідеально підходить для використання в дистанційному навчанні, адже дистанційні заняття проводяться зазвичай через програми Google Classroom, Zoom, Skype. З метою максимального розуміння деякі дані можна представити у вигляді зображення. Наочність часто полегшує сприйняття та підвищує рівень запам'ятовування навчального матеріалу. Науковці у сфері медицини встановили, що фізіологічно, сприйняття візуальної інформації є основною для людини. Численні дослідження підтверджують, що 90 % інформації людина сприймає через зір, на 17 % вище продуктивність людини, що працює з візуальною інформацією; на 4,5 % краще згадуються докладні деталі візуальної інформації, в 60 000 разів швидше сприймається візуальна інформація порівняно з текстовою [11]. Вербальна і візуальна інформація разом полегшують подальше відновлення в пам'яті отриманої інформації, оскільки презентація може містити прості образи, символи, які легко запам'ятовуються.

Під час дистанційного навчання можливості викладача обмежені, але він може використовувати елементи візуалізації, вибираючи функцію демонстрації екрану, можна показати короткі відео, презентації, ілюстрації тощо, це допоможе наочно продемонструвати теоретичний матеріал. Презентації є відмінним способом передачі інформації, вони найбільш ефективні, якщо справляють сильний вплив і є добре структурованими. Тому викладачі мають навчитися робити інформативні презентації, незважаючи на значні витрати часу та можливі технічні труднощі. Створення низки завдань передбачає підготовку, розвиток, вдосконалення роботи з онлайн-технологіями та самоосвіту самого викладача. За Цицероном, необхідно зацікавити розум, зачепити серце і змусити людей хвилюватися. Це значить, що завжди ефективніше показати, ніж розказати. Оригінальність подання матеріалу дає змогу впливати на мотивацію до навчання, а також активізувати пізнавальну діяльність студентів, адже яскраве візуальне подання інформації допомагає студентам легко запам'ятувати навчальний матеріал, пробудити уяву і творче мислення. Використання електронних додатків у процесі навчання полягає у формуванні інформаційного мислення. Сучасна молодь із задоволенням використовує нові технології, вони дають змогу відразу побачити свій результат, отримати відповідь.

Використання Google Classroom для високотехнологічного навчання постало актуальним питанням. На рис. 1 представлено фрагмент тестового завдання в сервісі Google Classroom, тут використані його можливості розміщення рисунків, у цьому випадку це допомагає студенту легше зорієнтуватися між фізичними явищами, краще запам'ятати візуальну інформацію. Вивчення теми “Електричні явища” передбачає використання в розрахунках, обчисленнях діелектричної сталої деяких матеріалів при кімнатній температурі або питомого опору деяких речовин, а це табличні величини. У випадку онлайн-навчання відразу можна переглядати кілька джерел (електронних бібліотек, баз даних, довідників, тощо); не встаючи з робочого місця та не відволікаючись на пошук довідників.

Позитивним моментом можна зазначити прозорість участі у навчанні. Регулярне тестування підтримує концентрацію уваги на предметі, а для зворотного зв'язку в разі виникнення запитань можна використовувати функцію чату чи повідомлення.

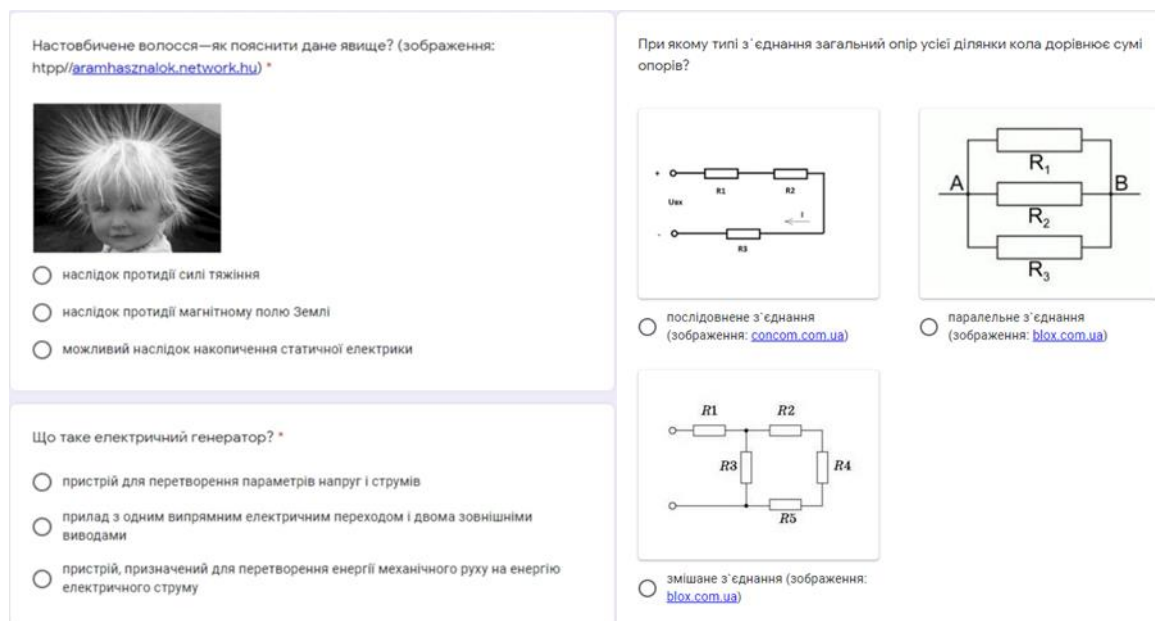

Рис. 1. Фрагмент тестового завдання в сервісі Google Classroom

Graasp – платформа, що дає змогу створювати віртуальні дослідницько-навчальні простори, структуровані відповідно до фаз навчального процесу. Є широкий спектр можливостей, як видно з рис. 2, можна створити документ, додати файл, посилання, віртуальну лабораторію та додатки (калькулятор, чат, карти та ін.).

Мобільний додаток Plickers “зчитує” спеціальні картки з відповідями за лічені секунди та виводить статистику на екран телефона. Додаток використовують для швидкої перевірки знань. Інтерактивний сервіс “Plickers” дає змогу викладачу проводити мобільні голосування і фронтальні опитування під час навчального заняття з вивченого або поточного матеріалу в тестовій формі (рис. 3). Додаток відображає статистику відповідей і буде таблицю результатів [8].

Можливості використання таких візуальних форматів, як графіки, схеми, зображення тощо, сприяють підвищенню “графічної грамотності” студентів для побудови і аналізу графіків функцій, що показують залежність однієї фізичної величини від другої. Такі дії сприяють формуванню образного сприйняття, візуального мислення, розвитку графічних умінь, умінню встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

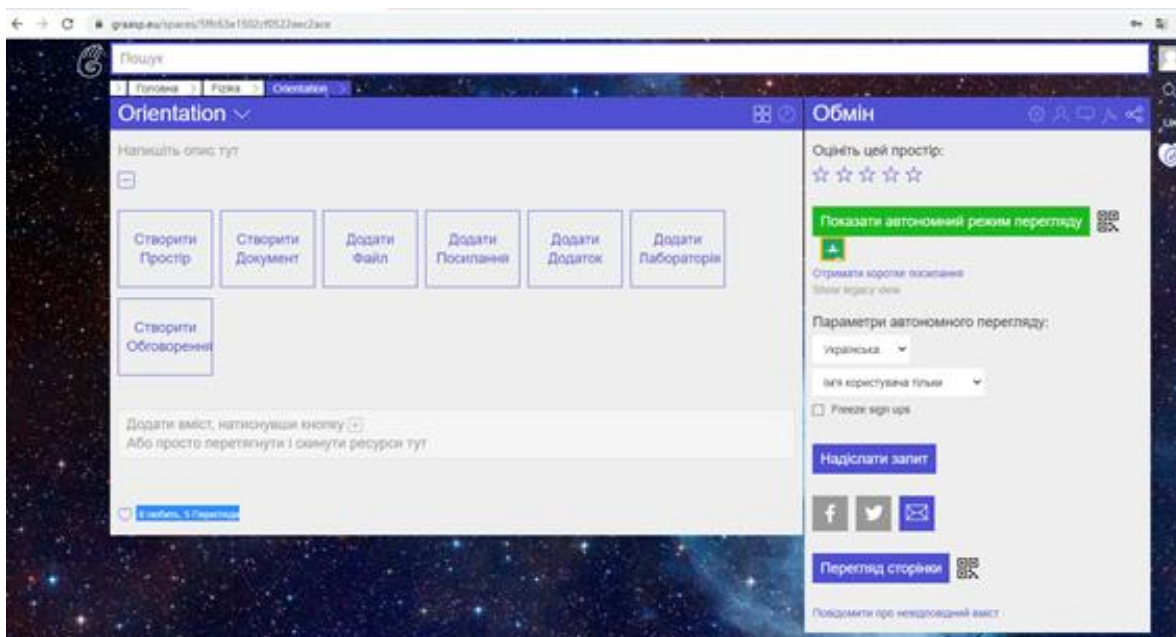

Рис. 2. Можливості платформи Graasp

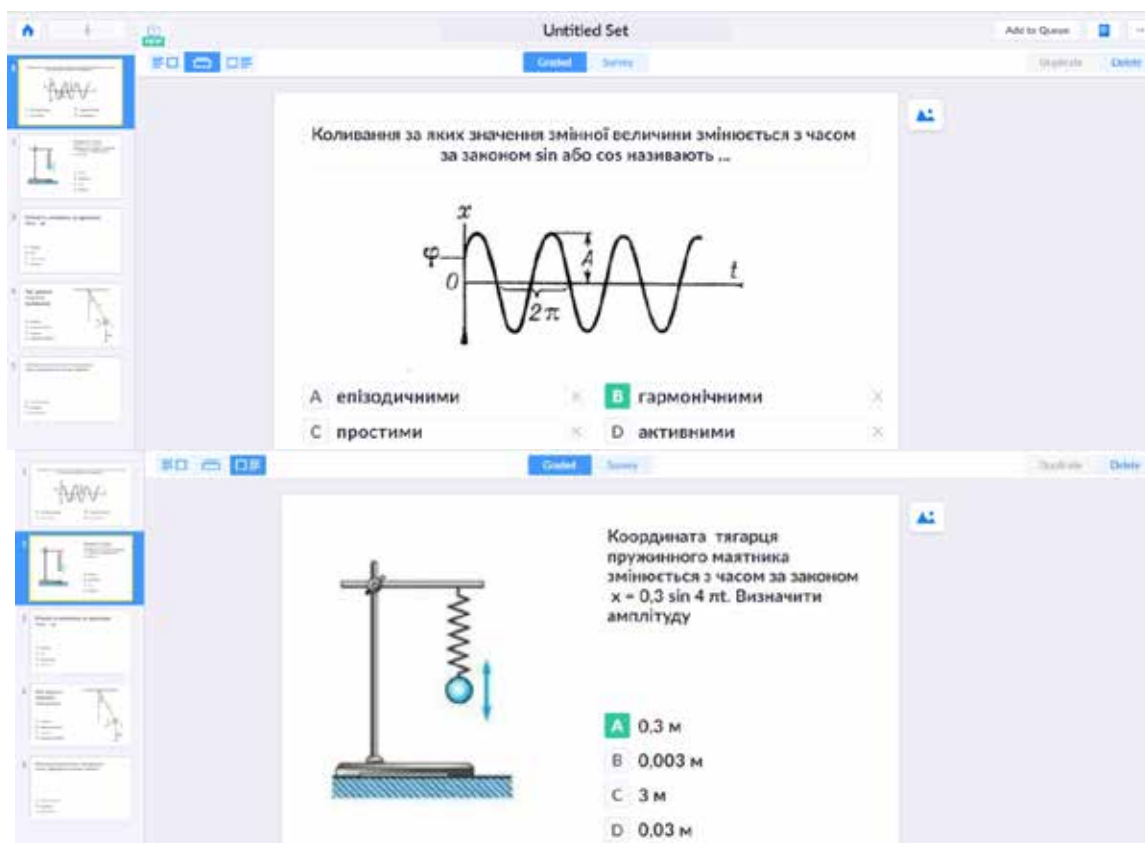

Рис. 3. Приклад тестового завдання на сторінці Plickers

Висновки. Викладений матеріал дає змогу зробити такі висновки: з розвитком нових інформаційно-освітніх технологій дистанційна освіта відіграватиме дедалі важливішу роль, саме тому вміння мислити образами є великою перевагою в багатьох сферах науки й техніки. Вже нині варто застосовувати сучасні засоби і способи розвитку візуального мислення, адже вони полегшують сприйняття великого об'єму інформації на заняттях фізики. Як показує досвід, успішним у дистанційному навчанні може бути лише той, хто

належним чином мотивований, постійно навчається і вдосконалює свої знання та повною мірою користується перевагами двостороннього спілкування.

Введення онлайн-навчання було несподіваним, та все ж працівники освітньої сфери знайшли рішення і, набувши спеціальних умінь та навичок онлайн-викладання, повернули її на користь, знайшовши багато позитивних якостей дистанційного навчання, проте очевидно, що залишається чимало питань для майбутнього вдосконалення такої роботи.

Використана література:

1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ, 2006. 352 с.
2. Степко М. Ф., Болюбаш Я. Я., Шинкарук В. Д. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. Тернопіль, 2004. 384 с.
3. Сергеев С. М., Рошупкін А. О. Урахування індивідуальних особливостей студентів у навчанні та вихованні актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. *Збірник наукових праць*. 2016. С. 182.
4. Неводник Л. О. Розвиток творчих здібностей студентів – запорука успішного розвитку суспільства. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/28017/ (дата звернення: 12.02.2021).
5. Пиласва Т. Історія розвитку дистанційної освіти в світі. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2016. Вип. 147. С. 114–118.
6. Мовчан В. І. Розвиток візуального мислення майбутніх учителів початкової школи засобами скрайбінгу. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2017. Вип. 5. С. 75–80.
7. Осадчий В., Осадча К. Інформаційно-комунікативні технології у процесі розвитку візуального мислення майбутніх учителів. *Науковий Вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. 2014. Вип. 11. С. 28–133.
8. Безуглий Д. Візуалізація як сучасна стратегія навчання. *Фізико-математична освіта. Науковий журнал*. 2014. Вип. 1. С. 5–11.
9. Прибилова В. Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України. *Проблеми сучасної освіти*. 2017. URL: <https://periodicals.karazin.ua/issuesedu/article/view/8791> (дата звернення: 10.02.2021).
10. Вембер В. Є. Переваги візуалізації даних в навчальному процесі. *У Всеукраїнська науково-практична конференція молодих науковців «Інформаційні технології»*. URL: http://it-2018.blogspot.com/2018/05/blog-post_456.html (дата звернення: 11.02.2021).
11. Використання сучасних інтерактивних засобів оцінювання освітніх результатів учнів на уроках суспільно-гуманітарних дисциплін на прикладі електронного сервісу Plickers. *Методичні рекомендації / Укл. Мішук О. В. Дніпро : ДПТНЗ «Дніпровський центр ПТОТС»*. 2019. 21 с.

References:

1. Fitsula M. M. Pedagogika vyshchoyi shkoly. [Pedagogy of high school]. Navch. posib. Kijiv, 2006. 352 p. [in Ukrainian].
2. Stepko M. F., Bolyubash Y. Y., Shynkaruk V. D. Vyshcha osvita Ukrayiny i Bolonskyu protses. [Higher Education in Ukraine and the Bologna Process] navch. posib. Ternopil, 2004. 384 p. [in Ukrainian].
3. Serhyeyev S. M., Roshchupkin A. O. Urakhuvannya indyvidualnykh osoblyvostey studentiv u navchanni ta vykhovanni aktualni problemy navchannya ta vykhovannya lyudey z osoblyvymy potrebamy. [Taking into account the individual characteristics of students in teaching and education current problems of teaching and educating people with special needs]. *Zbirnyk naukovykh prats*. 2016. 182 p. [in Ukrainian].
4. Nevodnyk L. O. Rozvytok tvorchykh zdibnostey studentiv – zaporuka uspishnoho rozvytku suspilstva. [Development of creative abilities of students – the key to successful development of society]. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/28017/ (data zvernennya: 12.02.2021). [in Ukrainian].
5. Pylayeva T. Istoriya rozvytku dystantsiynoyi osvity v sviti. [History of distance education in the world]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedagogichni nauky*. 2016. № 147. P. 114–118. [in Ukrainian].
6. Movchan V. I. Rozvytok vizualnoho myslennya maybutnikh vchyteliv pochatkovoyi shkoly zasobamy skraybinhu. [Development of visual thinking of future primary school teachers by means of scribing]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Seriya «Pedagogichni nauky»* 2017. № 5. P. 75–80. [in Ukrainian].
7. Osadchyy V., Osadcha K. Informatsiyno-komunikatyvni tekhnolohiyi u protsesi rozvytku vizual'noho myslennya maybutnikh uchyteliv. [Information and communication technologies in the process of development of visual thinking of future teachers]. *Naukovyy Visnyk Melitopolskoho derzhavnogo pedagogichnoho universytetu*. 2014. № 11. P. 28–133. [in Ukrainian].
8. Bezuglyi D. Visualization as a Modern Learning Strategy. *Naukovyy zhurnal. Fyzyko-matematychna osvita*. 1(2), p. 5–11. [in Ukrainian].
9. Prybylova V. Problemy ta perevahy dystantsiynoho navchannya u vyshchykh navchalnykh zakladakh Ukrayiny. [Problems and advantages of distance learning in higher educational institutions of Ukraine]. *Problemy suchasnoyi osvity*. (2017). URL: <https://periodicals.karazin.ua/issuesedu/article/view/8791> data zvernennya: 10.02.2021). [in Ukrainian].
10. Vember V. Y. Perevahy vizualizatsiyi danykh v navchalnomu protsesi. [Advantages of data visualization in the learning process]. *Vseukrayinska naukovo-praktychna konferentsiya molodykh naukovtsiv «Informatsiyni tekhnolohiyi»*. URL: http://it-2018.blogspot.com/2018/05/blog-post_456.html (data zvernennya: 11.02.2021). [in Ukrainian].
11. Vykorystannya suchasnykh interaktyvnykh zasobiv otsinyuvannya osvityvnykh rezul'tativ uchniv na urokakh suspilno-humanitarnykh dystsyplin na prykladi elektronnoho servisu Plickers. [The use of modern interactive tools for assessing the educational results of students in the lessons on the example of the electronic service Plickers]. *Metodychni rekomendatsiyi / Ukl. Mishchuk O. V. Dnipro: DPTNZ «Dniprovskyy tsentr PTOTS»*. 2019. p. 21. [in Ukrainian].

Mesarosh L. V. Research of the online technologies influence on the perception of visual information in physics

The article describes the current issues of professional training of students in terms of distance learning (e-learning). Possibilities of using online technologies during distance learning are shown, examples of using some online resources are given, the use of different methods and techniques is described.

It is shown that in combination with traditional pedagogical methods in the context of distance learning the newest methods of e-learning are important. Verbal and visual information together facilitate further recovery in memory of the received information. Such methods are interesting and developing under the conditions of effective interaction of teachers and students and reliable, high-quality Internet communication. It is noted that the distance educational process is impossible without the readiness of both parties to interact at a distance. The question of possibilities of development of individual abilities of students, encouragement to development of ability of concentration of attention, support of aspiration to restore easily in memory the listened material is considered. The importance of using information technologies for the formation of skills of using online communications of the future specialist is revealed. To optimize the educational process, an attempt is made to practically check the perception of information by students in the process of using online technologies.

It was found that the perception of visual information in physics, which is carried out through the use of computer support tools, makes the presented material interesting and understandable. Visual presentation of the material activates logical, critical and figurative thinking, promotes better perception of information, development of imagination, concentration, helps to analyze, systematize, summarize a large amount of information. Explaining the learning material with the help of simple images reduces the time of learning the material, and avoids overloading the attention. Visual thinking of future professionals allows you to carry out the educational process in accordance with the requirements of modern information space, to acquire skills to work with it.

Key words: visual information, perception, educational process, physics, logical thinking, systematization, comparison, distance learning, online resources.

УДК 378:811.11

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.79.1.45>

Мирковіч І. Л.

РОЛЬ КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО”

У статті розкрито проблему навчання англomовного професійного мовлення студентів 3 курсів спеціальності “Образотворче мистецтво” з урахуванням когнітивно-комунікативного підходу. Проаналізовано наявні визначення вітчизняних та зарубіжних вчених щодо поняття “когнітивно-комунікативний підхід” у навчальному процесі і встановлено специфіку його використання в процесі навчання студентів спеціальності “Образотворче мистецтво”. Щодо застосування когнітивно-комунікативного підходу до навчання студентів спеціальності “Образотворче мистецтво” іноземної мови, то він означає безпосередню комунікативну взаємодію студентів, моделювання ситуацій реального професійного спілкування іноземною мовою, стимулювання мовленнєво-розумової активності тих, хто навчається. У роботі визначено етапи навчання англomовного професійного мовлення та комплекс методичних дій для розвитку вмінь англomовного професійного діалогічного і монологічного мовлення, а саме: аналіз, комбінування і трансформація фахового тексту, генерування власних ідей, аналогізування, планування алгоритмів виконання навчальних дій іноземною мовою. Представлено групи вправ, що запроваджуються на кожному з трьох етапів, а саме: I) на когнітивно-збагачувальному етапі запроваджуються такі вправи, як мовні та трансформаційні, з метою формування фахового лінгвокомунікативного мінімуму студентів, II) на когнітивно-діяльнісному етапі запроваджуються трансформаційні, аналітичні, рецептивно-репродуктивні, умовно-комунікативні вправи з метою розвитку професійних англomовних передмовленнєвих умінь студентів, III) на когнітивно-комунікативному етапі запроваджуються комунікативно-когнітивні вправи з метою розвитку професійних англomовних мовленнєвих умінь студентів. Під час навчання у студентів монологічні і діалогічні мовленнєві вміння формується комплексно й інтегративно. Всі означені методичні дії виконуються в аспекті когнітивно-комунікативного підходу.

Ключові слова: англomовне професійне мовлення, когнітивно-комунікативний підхід, комплекс методичних дій, образотворче мистецтво.

Нині Україна дедалі активніше входить до світового суспільства, стає активним партнером у міжнародному освітньому просторі, має змогу надати найбільш старанним студентам шанс отримати середню та вищу освіту за кордоном, налагодити зв'язки з європейською спільнотою. Враховуючи цю ситуацію, можна стверджувати, що виникає негайна потреба у провадженні трансформаційних процесів, пов'язаних із викладанням іноземної мови у ВЗО. Одним із напрямів модернізації сучасної вищої школи є впровадження в освітню парадигму когнітивно-комунікативного підходу, націленого на те, щоб забезпечити студента не тільки теоретичними знаннями з певної навчальної дисципліни, а й сформувати в нього практичні вміння і навички задля вирішення певних комунікативних завдань із фаху, які потребують пізнавально-мисленнєвої діяльності студента, а також розвинути здатність сприймати, аналізувати, обробляти, структурувати інформацію, подану іноземною мовою. У зв'язку з цим особливу увагу потрібно приділити навчанням іноземної мови за професійним спрямуванням у нелінгвістичних вишах, що передбачає досягнення високого рівня володіння іноземною мовою як запоруку майбутньої успішної кар'єри студента.